

VÝBĚROVÁ REŠERŠE

Z PEDAGOGICKÉ BIBLIOGRAFICKÉ

DATABÁZE

ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

ČERVENEC-SRPEN

2025

Případné dotazy ohledně přístupu k plným textům níže uvedených zdrojů prosím směřujte na studovna@npmk.cz.

1.

Effects of a digital citizenship learning model on elementary school students' digital citizenship and academic interest / [Vliv modelu výuky digitálního občanství na digitální občanství a akademické zájmy žáků základní školy] / June Lee, Yunoug Lee — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / — ISSN 1732-6729 — Ročník [22], číslo 2 (vol. 76) (2024), strana 139-148.

Předmětem výzkumu této studie bylo zkoumání vlivu modelu výuky digitálního občanství na digitální občanství a akademické zájmy žáků na základní škole. Do studie byly zařazeny dvě třídy šestých ročníků, přičemž experimentální skupina o dvaceti žácích byla vyučována pomocí modelu digitálního občanství, zatímco kontrolní skupina sestávající také z dvaceti žáků dostávala tradiční výuku. Výsledky ukázaly, že experimentální skupina vykázala statisticky významná zlepšení v oblasti digitálního občanství a akademického zájmu ve srovnání s kontrolní skupinou. Studie tedy potvrzuje, že modely výuky digitálního občanství efektivně zlepšují digitální občanství a akademický zájem žáků základních škol.

výzkum ; výsledek výzkumu ; základní škola ; informační technologie ; žák ; elektronický učební materiál ; výuka ; občanství ; mezipředmětové téma ; zájem ; Korejská republika ; ročník 6

<http://katalog.npmk.cz/documents/539209>

2.

Genaue Beobachtung und Beschreibung des Einzelnen : die Censuren am Ende des 18. Jahrhunderts als frühe Formen der Gutachten? / [Přesné pozorování a popis jednotlivce : známky na konci 18. století jako raná forma posudků?] / Kathrin Berdelmann — ger — Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik — ISSN 0044-3247 — Ročník 69, číslo 2 (März/April) (2023), strana 158-170.

Autorka se zamýšlí nad tím, do jaké míry lze slovní "známkování" (Censuren), které bylo na mnoha školách zaváděno na konci 18. století, chápat jako ranou formu verbálního hodnotícího posudku žáka. Na příkladu čtvrtletních hodnocení na jedné ze škol tzv. Hallských ústavů, jejichž

zakladatelem byl A. H. Francke, je na základě pramenů ukázáno, jak praxe pozorování žáka a jeho hodnocení vznikala. Poukázáno je i na to, jak známky legitimizovaly zařazování žáků do výkonnostní hierarchie ve školním systému a jak poskytovaly učitelům vodítko pro jejich výchovné a vzdělávací působení.

hodnocení žáka ; historické hledisko ; hodnoticí kritérium ; slovní hodnocení ; výchovně-vzdělávací praxe ; Francke, August Hermann, 1663-1727 ; Německo ; 18. století

<http://katalog.npmk.cz/documents/540379>

3.

Influence of microlearning technology on student motivation in higher education institutions / [Vliv technologie mikroučení na motivaci studentů na vysokých školách] / Olena Hlazunova, Tetiana Voloshyna, Valentyna Korolchuk, Taisiia Saiapina, Volodymyr Kravchenko — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / — ISSN 1732-6729 — Ročník [22], číslo 3 (vol. 77) (2024), strana 143-154.

Předmětem studie je zkoumání vlivu technologie mikroučení na motivaci studentů v institucích vyššího vzdělávání. Výzkum porovnával výsledky experimentální skupiny, jež používala mikroučení, s kontrolní skupinou, která se učila tradičními metodami. Statistická analýza ukázala, že mikroučení vedlo k vyšší motivaci studentů a lepší angažovanosti ve výuce než tradiční metody. Studie doporučuje, aby pedagogové využívali mikroučení, vyvíjeli mikrokurzy na platformách (např. Moodle) a přizpůsobovali výukové materiály, jež podporují kreativitu a aktivní zapojení studentů do učení. Dále se navrhuje pokračující výzkum, jenž by zkoumal vliv mikroučení na motivaci studentů s ohledem na různé faktory, jakými jsou forma prezentace materiálů a individuální vlastnosti studentů.

výzkum ; výsledek výzkumu ; student ; vysoká škola ; učení ; tvořivost ; motivace učení ; didaktická učební pomůcka ; informační technologie ; výuka ; vyučovací metoda ; Ukrajina ; věk 18-65 ; microlearning ; 2022-2023

<http://katalog.npmk.cz/documents/539330>

4.

"Love the one you're with" : the logic(s) of school leaders' approaches to human capital management / ["Miluj toho, s kým jsi" : logika přístupů ředitelů škol k řízení lidského kapitálu] / Naomi L. Blaushild, Jennifer L. Seelig — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education — ISSN 0195-6744 — Ročník 130, číslo 3 (May 2024) (2023/2024), strana 427-454.

Autoři této studie zkoumali, jak se ředitelé škol v různých geografických a institucionálních kontextech potýkají s fluktuací učitelů a jak přistupují k jejich udržení. Výzkum zahrnoval

rozhovory se 23 řediteli z různých školských systémů (charterové, příměstské, venkovské a městské školy). Bylo zjištěno, že vedení, které vnímá problémy s počtem učitelů a jejich propouštěním jako "mimo svou kontrolu", se soustředí hlavně na řízení "dospělé kultury", aby udrželo učitelský sbor. Tato strategie přináší výzvy například v oblasti zajištění pohody vyučujících.

výzkum ; ředitel školy ; výsledek výzkumu ; učitel ; školství ; pedagogické povolání ; personální řízení ; městská škola ; spokojenost v povolání ; venkovská škola ; interview ; Spojené státy americké ; charterová škola ; fluktuace ; 2016-2018

<http://katalog.npmk.cz/documents/538859>

5.

Nursing students social distance towards patients with intellectual disabilities : cross-sectional international pilot study / [Studenti ošetrovatelství a sociální distancování vůči pacientům s mentálním postižením : mezinárodní pilotní průřezová studie] / Zdzisław Kazanowski, Agnieszka Żyta, Katarzyna Ćwirynkało, Monika Parchomiuk, Špela Golubović, Dragana Milutinović — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / — ISSN 1732-6729 — Ročník [22], číslo 2 (vol. 76) (2024), strana 79-91.

Studie se zaměřila na sociální vzdálenost (SD) u studentů ošetrovatelství vůči pacientům s mentálním postižením (ID) v kontextu zdravotní péče. Cílem bylo prozkoumat, jak studenti v Polsku, Česku a Srbsku vnímají interakce s těmito pacienty v různých situacích. Výzkum ukázal, že SD studentů byla větší v profesionálních kontextech, kdy byli vystaveni formálním rolím, než v případech, jež vyžadovaly osobní zapojení. Účast na školeních o péči o osoby s ID vedla k mírnému snížení SD v oficiálních situacích, kde nebylo nutné věnovat se pacientům s ID nad rámec standardní péče. Výsledky ukazují, že budoucí zdravotníci potřebují komplexní školení, které by zlepšilo jejich komunikační dovednosti a přístup k pacientům s ID, čímž by se snížila SD a zlepšila kvalita péče.

výzkum ; výsledek výzkumu ; student ; péče ; mentální handicap ; interpersonální distance ; vzdělávání ; komunikace ; Polsko ; Česko ; Srbsko ; ošetrovatelství

<http://katalog.npmk.cz/documents/539199>

6.

Open educational resources for teaching pedagogical disciplines : comparative analysis / [Otevřené vzdělávací zdroje pro výuku pedagogických disciplín : komparativní analýza] / Martin Kolář, Josef Malach, Dana Vicherková — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / — ISSN 1732-6729 — Ročník [22], číslo 3 (vol. 77) (2024), strana 105-115.

Autoři představují výsledky komparativní analýzy specifických otevřených vzdělávacích zdrojů (OER) v kontextu pedagogických disciplín, zejména po pandemii covidu-19. Výzkum se zaměřil na e-knihy a další otevřené materiály využívané pro vzdělávání budoucích pedagogů. Autoři vytvořili hodnoticí kritéria, která zahrnovala rok vydání, strukturu, účel, typy odkazů, doplňkové materiály a zapojení digitálních prvků. Výsledky ukázaly význam otevřených vzdělávacích zdrojů pro zlepšení přístupu k výuce a podporu flexibilního, nákladově efektivního a kvalitního vzdělávání. Autoři zdůrazňují, že otevřené učební texty mohou sloužit jako modely pro budoucí vývoj v oblasti vzdělávání a přispět k integraci těchto materiálů do výuky na univerzitách, čímž se podpoří celoživotní učení a lepší připravenost studentů pro profesní praxi.

výzkum ; výsledek výzkumu ; vysoká škola pedagogická ; student učitelství ; informační technologie ; didaktická učební pomůcka ; kvalitní vzdělání ; celoživotní vzdělávání ; covid-19 ; pandemie ; otevřené vzdělávací zdroje ; 2023

<http://katalog.npmk.cz/documents/539322>

7.

Osobyj rebenok v detskom sadu : zaderžka psychičeskogo razvitija / [Zvláštní dítě v mateřské škole : zpoždění psychického vývoje] / Ol'ga Nikolajevna Semenova, Galina Valer'jevna Otroško — rus — Obsahuje bibliografické odkazy

In: Doškol'noje vospitanije : ježemesjačnyj naučno-metodičeskij žurnal — ISSN 0012-561X — Ročník 96, číslo 12 (2024), strana 21-25.

Autorky se věnují příčinám, kvůli nimž dochází k opoždění psychického vývoje u dětí, klasifikaci tohoto opoždění a způsobům začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do předškolní výchovy. Poukazují na současné požadavky i možnosti předškolního inkluzivního vzdělávání. Všímají si toho, jak se děti s opožděným psychickým vývojem odlišují od dětí postižených jinými patologiemi. Představují celostátní i individuální adaptační programy pro hendikepované v rámci předškolního vzdělávání.

psychický vývoj ; opožděný vývoj ; speciální vzdělávací potřeby ; inkluze ve vzdělávání ; postižený ; předškolní výchova ; školní adaptace

<http://katalog.npmk.cz/documents/540261>

8.

Pädagogische Verantwortung und die Eigenverantwortung der Lernenden / [Pedagogická odpovědnost a vlastní odpovědnost žáků] / Johannes Giesinger — ger — Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik — ISSN 0044-3247 — Roč. 69, č. 1 (Januar/Februar) (2023), s. 43-53.

Autor si všímá toho, jak je pojem "pedagogická odpovědnost" zakořeněn v jazyce, ať již v každodenní výchově a vzdělávání, anebo v obecné pedagogické teorii. Upozorňuje na diskuse

posledních desetiletí, jež pojem "odpovědnost" podrobovaly kritice z různých perspektiv. Pokud jde o odpovědnost v pedagogickém kontextu, pozornost je věnována jak pojmu odpovědnost v obecné rovině, tak chápání odpovědnosti vyplývající z role učitele i z jednání žáků. Posuzováno je i to, jak odpovědnost ovlivňuje proces učení.

odpovědnost ; pedagogika ; teorie ; kritičnost ; pojem ; role učitele ; proces učení ; chování žáka

<http://katalog.npmk.cz/documents/539568>

9.

Parent's expectations on early ages moral development / [Očekávání rodičů ohledně morálního vývoje v raném věku] / Nur Cholimah, Achmad Dardiri, Suparno, Fitriana Tjiptasari, Abdul Manaf — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / — ISSN 1732-6729 — Ročník [22], číslo 2 (vol. 76) (2024), strana 39-50.

Předmětem studie bylo zkoumání očekávání rodičů ohledně morálního vývoje jejich dětí v raném věku. Cílem výzkumu bylo zjistit, jaké prostředí je pro tento vývoj nejvhodnější a jaké morální hodnoty by rodiče rádi svým dětem předali. Výzkum byl kvantitativní, zahrnující 1 017 respondentů, a využíval dotazníkový průzkum. Výsledky ukázaly, že rodiče považují domácí prostředí za nejvhodnější pro morální vývoj dětí, přičemž kladou důraz na hodnoty, jakými jsou úcta, zdvořilost, čestnost a odpovědnost. Studie také zjistila, že morální hodnoty, jež rodiče chtějí u dětí rozvíjet, zahrnují kromě úcty a čestnosti i hodnoty jako disciplínu, nezávislost a trpělivost. Dále bylo zjištěno, že profesní pozadí rodičů nemá vliv na jejich názory na morální vývoj dětí.

výzkum ; výsledek výzkumu ; rodiče ; předškolní věk ; předškolní dítě ; dotazník ; morálka ; odpovědnost ; nezávislost ; trpělivost ; profese ; působení ; chování ; vývoj dítěte ; Jáva (Indonésie) ; věk 4-6

<http://katalog.npmk.cz/documents/539076>

10.

Problems and prospects of adaptation of Ukrainian pupils to education in vocational and technical schools in Poland : implications for practice / [Problémy a vyhlídky adaptace ukrajinských žáků na vzdělávání na odborných a technických školách v Polsku : implikace pro praxi] / Larysa Lukianova, Krzysztof Symela — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / — ISSN 1732-6729 — Ročník [22], číslo 3 (vol. 77) (2024), strana 74-90.

Autoři se zaměřili na problematiku adaptace ukrajinských žáků v odborných školách v Polsku, kteří byli nuceni opustit svou zemi kvůli ruské agresi. Studie se zaměřila na komparativní analýzu odborného vzdělávání v Ukrajině a Polsku a odhalila jak společné, tak odlišné aspekty těchto systémů. Na základě výsledků byly vypracovány doporučení pro usnadnění adaptace ukrajinských

žáků na polský vzdělávací systém a jejich integraci na polský pracovní trh. Výzkum ukázal, že i když existují podobnosti v organizaci profesního vzdělávání v obou zemích, existují i významné rozdíly, například v typech škol a struktuře vzdělávacích programů. Autoři navrhuji, že zlepšení těchto aspektů a sociopsychologická podpora mohou přispět k úspěšné integraci ukrajinských žáků do polského školství a pracovního trhu.

výzkum ; výsledek výzkumu ; odborné školství ; školní adaptace ; žák ; kvalifikace ; praxe ; střední odborná škola ; přechod ze střední na vysokou školu ; vysoká škola ; trh práce ; Polsko ; Ukrajina ; válka na Ukrajině (2022-) ; Ukrajinci

<http://katalog.npmk.cz/documents/539320>

11.

Science process skills and level of knowledge of primary education pupils / [Vědecké dovednosti a úroveň znalostí žáků prvního stupně základní školy] / Miroslava Jurečková, Jarmila Kmeťová, Marek Skoršepa — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / — ISSN 1732-6729 — Ročník [22], číslo 3 (vol. 77) (2024), strana 155-166.

Autoři zkoumali vliv implementace badatelsky orientovaného přírodovědného vyučování (Inquiry-Based Science Education, IBSE) na úroveň znalostí a vědeckých dovedností žáků 3. třídy základních škol. Výzkumný vzorek zahrnoval 395 žáků a 170 učitelů. Hlavní metodou byl pedagogický experiment, doplněný didaktickými testy, pozorováním a dotazníky. Výsledky ukázaly, že u žáků v experimentální skupině došlo k nárůstu vědeckých dovedností díky aplikaci IBSE. Studie potvrzuje, že implementace IBSE do přírodovědných předmětů pozitivně ovlivnila rozvoj vědeckého myšlení a dovedností žáků. To může přispět k efektivnímu zvyšování vědecké gramotnosti na základních školách.

pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu ; základní škola ; první stupeň ; žák ; učitel ; badatelsky orientovaná výuka ; přírodní vědy ; vyučovací předmět ; experiment ; pozorování ; dotazník ; didaktický test ; kontrolní skupina ; Slovensko ; ročník 3 ; 2020-2022

<http://katalog.npmk.cz/documents/539390>

12.

Social competencies : students' experiences and expectations towards developing social capacity at the university / [Sociální kompetence : zkušenosti a očekávání studentů ohledně rozvoje sociálních dovedností na univerzitě] / Irena Przybylska — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / — ISSN 1732-6729 — Ročník [22], číslo 3 (vol. 77) (2024), strana 116-128.

Autorka se zaměřuje na vývoj sociálních kompetencí studentů na univerzitách na základě výsledků průzkumu, jenž zkoumá jejich zkušenosti a očekávání v této oblasti. Studie ukazuje, že studenti očekávají větší podporu v oblasti praktických a společensky orientovaných aktivit, jakými jsou individuálně přizpůsobené kurzy, mentoring a školení s odborníky na soft skills. Autorka doporučuje, aby univerzity začlenily rozvoj sociálních kompetencí do výuky, zaváděly metody aktivního učení, organizovaly mimoškolní aktivity a poskytovaly zpětnou vazbu o rozvoji těchto kompetencí.

výzkum ; výsledek výzkumu ; sociální dovednost ; student ; interpersonální vztahy ; vysoká škola ; činnost ; mentoring ; vzdělávání ; rozvoj osobnosti ; kurikulum ; Polsko ; 2024

<http://katalog.npmk.cz/documents/539328>

13.

Trh práce v kontexte univerzitního vzdelavania v Slovenskej republike = Labor market in the context of university education in the Slovak Republic / Michaela Kleinová — slo — Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl — ISSN 1335-5864 — Ročník 36, číslo 1 (2025), strana 34-42.

Příspěvek prezentuje výsledky průzkumu, který uskutečnila Rada mládeže Slovenska. Ten se zaměřoval na slovenské univerzitní vzdělávání a jeho vztah k uplatnění absolventů na pracovním trhu. Za pomoci přiložených grafů představuje zjištění o možnostech oborového uplatnění studentů a absolventů, délku doby v nezaměstnanosti po ukončení studia, ale též míru zájmu o práci v zahraničí.

student ; trh práce ; sociologický výzkum ; uplatnění ; nezaměstnanost absolventů vysokých škol ; Rada mládeže Slovenska ; Slovensko

<http://katalog.npmk.cz/documents/540457>

14.

Über Nachhaltigkeit sprechen, schreiben, lesen : zu Potenzialen einer BNE für den Deutschunterricht / [Mluvit, psát, číst o udržitelnosti : k potenciálu vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve výuce němčiny] / Elisabeth Hollerweger, Klarissa Schröder — ger — Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschule Deutsch — ISSN 1616-7112 — Ročník 2024, číslo 84 (4. Quartal) (2024), strana 4-7.

Autorky článku, v tematickém čísle časopisu věnované udržitelnosti, vycházejí z německého plánu Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (Bildung für nachhaltige Entwicklung, zkratka BNE) a představují možnosti začlenění udržitelného rozvoje do výuky němčiny na základních školách. Jde o mezipředmětově zaměřené vzdělávání, jež se týká jak základních kompetencí (mluvený

projev a naslouchání, psaní, čtení), tak kompetencí specifických (práce s texty, zkoumání jazyka a jazykového projevu). Klíčové je při tom vybírat učivo tak, aby podněcovalo k aktivnímu zájmu o témata spojená s udržitelným rozvojem. Vhodné je připojit i taková témata, která jsou zaměřena na budování světonázoru, rozvoj předvídavého myšlení a reflexi hodnotových vzorců.

udržitelnost ; němčina ; jazyková výuka ; mezipředmětové téma ; učivo ; světový názor ; myšlení ; základní škola ; první stupeň ; hodnotový systém ; vzor ; plánování ve školství ; Německo

<http://katalog.npmk.cz/documents/540264>

15.

Umstrittene Inklusion : Positionierungen von Lehramtsstudierenden zu Inklusion aus diskurstheoretischer Perspektive / [Sporná inkluze : postoje studentů učitelství k inkluzi z diskurzivně-teoretické perspektivy] / Susanne Gottuck, Marian Laubner, Kerstin Rabenstein, Anja Tervooren — ger — Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik — ISSN 0044-3247 — Ročník 69, číslo 3 (Mai/Juni) (2023), strana 271-290.

Předasláno je, že pedagogika je v současné době postavena před otázky vymezení svých hranic. Ty jsou často sporné, jak je tomu např. v případě inkluze jako jednoho z pedagogických reformních procesů. Autoři příspěvku zkoumají "spor o inkluzi" v prostředí budoucích učitelů-speciálních pedagogů v Německu. V příspěvku jsou z diskurzivně-teoretického hlediska analyzovány jejich postoje, jež byly vysloveny během skupinových vysokoškolských diskusí. Ukazuje se přitom, že tyto postoje oscilují mezi souhlasem a nesouhlasem s inkluzí. Příspěvek tuto skutečnost vnímá jako důležitý faktor pro další diskuse o (ne)proměnitelnosti školních struktur.

inkluze ve vzdělávání ; reforma ; pedagogika ; student učitelství ; speciální pedagog ; postoj studenta ; diskuse ; Německo

<http://katalog.npmk.cz/documents/540488>